

אדר ושמו ברגר

אם נופים עבותים של עצי אדר, על השלכת האדומה המרהיבה שלהם, נקשרת בדימויכם לארצות קור רחוקות, כדאי לכם להכיר את "אדר ברגר", עץ רחב נוף ויפהפה, מטיל צל מצטיין, שמסתגל היטב גם לתנאים של ארצנו

כתב וצילם (כולל תצלום השער): אמנון באומהורן

שם "עברי"?

באותה עת לא היה לעץ זה שם עברי, ולכן מצאתי לנכון לקרוא לו "אדר תלת אונתי". מאוחר יותר ראיתי ששמו העממי - הבינלאומי הוא TRIDENT MAPLE כלומר "בעל שלוש אונות" - כך שצדקתי ב"עברות" שמו. אולם כמה שנים לאחר מכן בחרה "ועדת השמות" של האקדמיה ללשון עברית לקרוא לעץ "אדר ברגר", כנראה בגלל הבוטנאי הגרמני היינריך ברגר, שגילה את העץ

את האדר ברגר הבאתי לארץ בתחילת שנות ה-90 של המאה הקודמת, במסגרת מאמצי לאינטרדוקציה של מיני עצים רבים נוספים, בה עסקתי שנים רבות, וגם לאחר מכן.

באותו זמן היה בארץ, למיטב ידיעתי, רק עץ אחד ממין זה בלבד. הפרט הזה, שהוא גדול למדי, ניצב בגן הבוטני בגבעת רם. אם כך אני יכול לטעון בצנעה כי הייתה לי "זכות ראשונים" בהפצת עץ זה.

ש

מנסיוננו, העץ עמיד לתנאים קשים של מיעוט השקיה. כל מה שנדרש הוא ששרשיו יגיעו למקור מים. כשזה מתרחש - הוא מתחדש וצומח יפה. העץ הפתיע אותי בהסתגלותו ושיגשוגו גם בקיץ החם של עמק החולה, שם ניצב עץ משגשג בן 20-שנה

אדר ברוך במלוא
יפעתו בתקופת
השלכת

ענף אביבי מלבלב

הבולט על רקע העלווה הירוקה ומוסיף ליופיו של העץ. לעץ פריחה אביבית לא בולטת וכנפיות פרי קישוטיות. העץ עמיד למחלות ומזיקים ועד כה לא נתקלתי בבעיות מיוחדות שלו, גם לאחר עשרות שנות שימוש והפצה. הניסיון הבינלאומי מורה כי הוא אף עמיד לזיהום אוויר. גידול האדר הזה מתאים לכל סוגי הקרקעות, לרבות קרקעות גירניות. תוחלת חייו ארוכה והוא זקוק להשקיות עזר גם בבגרותו.

העץ הסתגלן

העץ הפתיע אותי בהסתגלותו ושיגשוגו גם בקיץ החם של עמק החולה, שם ניצב עץ משגשג בן כ-20 שנה, וכן ברמת יוחנן, מיקום המתאיין באקלים של שפלת החוף. יחד עם זאת העץ מתאים מאד לאקלים הקר של ההר הגבוה ועמיד לשברי שלגים.

מנסיוננו, העץ עמיד לתנאים קשים של מיעוט השקיה. כל מה שנדרש הוא שרשיו יגיעו למקור מים. כשזה מתרחש - הוא מתחדש וצומח יפה.

שימושים מומלצים לאדר-ברגר: כעץ רחוב, עץ שדרה, עץ בקבוצה, למיקוד והדגשה, לגינות פרטיות, לחזיתות בתים, לפסי הפרדה רחבים, לפטיו.

אדר זה נמצא בשימוש בינלאומי נרחב בארה"ב ואירופה ומוגדר כמבוקש ומצטיין.

לסיכום: מדובר בעץ נוי מובהק, קישוטי מאוד, המתאיין בשלכת מרהיבה. העץ מצוי בארץ בשימוש מצומצם מדי לדעתי, ומן הראוי להשתמש בו הרבה יותר. ■

למערב באמצע המאה ה-19. כולי תמיהה על הבחירה באופציה הלועזית, שלדעתי סותרת את המושג "שם עברי". אבל ו"ועדת השמות" הפתרונים...

האדר ברגר הוא בבגרותו עץ בינוני עד גדול (בקיבוץ יראון יש עצים בני כ-30 שנה ויותר).

נוף העץ לרוב גבוה מרוחב נופו, מה שמקנה לו פרופיל נופי אובאלי- רחב ולכן הוא עץ מטיל צל מצטיין.

קצב גידולו איטי עד בינוני, והוא בולט בעלווה תלת-אונתית קישוטית בירוק חי, ההופכת לרוב לאדומה בשלכת, מה שמקנה לו מראה מרשים.

שיר שלכת אדומה

לבלובו האביבי של העץ אדמדם ומושך את העין. הגזע מתאיין בצבע אפור בהיר, מתקלף, מעט צבעוני,

תעודת זהות:

שם לטיני: ACER BUERGERIANUM

שם עממי: TRIDENT MAPAL

שם עברי: אדר ברגר, אדר תלת אונתי. משפחה: אדריים.

גובה כבוגר: 6-10 מטר.

קוטר הנוף כבוגר: 5-6 מטר.

מוצא: סין, יפן, קוריאה.

"ועדת השמות" של האקדמיה ללשון עברית בחרה לקרוא לעץ "אדר ברגר", כנראה בגלל הבוטנאי הגרמני היינריך ברגר, שגילה את העץ למערב באמצע המאה ה-19. כולי תמיהה על הבחירה באופציה הלועזית, שלדעתי סותרת את המושג "שם עברי". אבל ו"ועדת השמות" הפתרונים...

